

dan vroeger. Toch is dat niet het geval. De wereld was altijd ingewikkeld en bijna altijd ruw en bedreigend, 'alleen, er was niet zoveel van, of liever gezegd, er was overal (China, India, Japan) evenveel van, maar men wist het niet van elkaar.'² In de huidige wereld, overspannen met netwerken van kabels, antennes en satellieten, weten we echter alles van elkaar. 'De hele wereld is onze Balkan geworden, iedereen conflict gaat ons aan omdat het, wordt ons verteld, ons ook bedreigt, elke verwijderde, maar toch op het scherm vertoonde gebeurtenis.'³

3

Volgens McLuhan zijn wij nu zo all-involved, zo betrokken op de hele wereld, dat we niet langer grenzen rond ons lichaam kunnen trekken. Doordat het individuele lichaam tot mondiale proporties is uitgegroeid, verdwijnen de belangrijkste symbolische demarcaties (ik/de ander, binnen/buiten, hier/daar); doordat we onze neus zo vaak en zoveel in andermans zaken moeten steken, verdwijnen wij in de anderen. Het is alsof we niet langer weten waar ons lichaam eindigt, alsof de op het scherm weergegeven gebeurtenissen ook 'ons' overkomen zijn. De tactiele, niet-gefragmenteerde ruimte van de global village laat de afstand tussen het zelf en de ander, tussen het intieme en het openbare verdwijnen.

*'The electric surround of information that has tended to make man a superman at the same time reduces him into a pretty pitiable nobody by merging him with everybody. It has extended man in a colossal, superhuman way, but it has made individuals feel unimportant.'*⁴ Door een mythische ruimte te creëren waarin de hele mensheid zich verbonden voelt in één gemeenschap, één 'global village', beroven de media individuen tegelijk van hun importantie, van hun besef van uniciteit en verschil met anderen. Dat is eigenlijk makkelijk te begrijpen: wie tegelijk met enkele andere honderden miljoenen mensen naar dezelfde gebeurtenis op een scherm kijkt, is structureel gezien een anoniem en volstrekt ongedifferentieerd individu, een element dat door ieder ander is te vervangen. Vergelijk het met een grote voetbalmatch. *'Everybody at a football game is a nobody simply by virtue of the fact of their deep involvement in an experience simultaneously shared by many others. In such a situation, the most famous person in the world becomes a nobody. This is a structural fact, and when considered in relation to our wired planet, where everybody is*

*involved in everybody's experience, this is the overwhelming backlash of reduction to nonentity – the creation of mass man. The mass man is not the vulgar or the stupid or the unthinking man, but anybody and everybody who experiences the electric situation of instant information.'*⁵

4

Wat doet Meg Stuarts *Alibi* anders dan deze situatie van ontwaarding van de individuele ervaring, van de lichamelijke gebondenheid aan een bijzonder hier-en-nu, letterlijk verbeelden? In een metersgroot geprojecteerd videobeeld waarin een anonieme stadsbewoner wordt gefilmd terwijl hij over zijn inwisselbaarheid reflecteert. In de beelden van een woonplek, leeggemaakt, ontdaan van alle woonfuncties, alle tijd-ruimtelijke coördinaten, en dus letterlijk een *Unheimliche plek*, een ruimte die men niet langer kan bewonen, maar waarop men enkel kan aansluiten of inpluggen. In de zoektocht naar de lichamelijke afgrenzing met de ander (lijnen trekken op het podium!) én de encenering van de grensoverschrijdingen en botsingen die hieruit voortvloeien. In het tot het uiterste drijven van de fysieke mogelijkheden. In de affirmatie van een impuls om te bewegen, de wil om een individueel lichaam vorm te geven, hier en nu, tegen alle mediatieke vervluchtiging in. Doorheen het creëren van een allesomvattende, niet-gefragmenteerde akoestische ruimte, een ondoordringbaar web dat zich rond de toehoorder spint en tegelijk ook als scherm tussen hem en het getoonde fungeert.

5

*'Electronic man is no abstraction, but rather the existing individual in a simultaneous culture. Having had his private individuality erased anonymously, he is paranoid and much inclined to violence, for violence is a quest for identity, seeking to discover 'Who am I?' and 'What are my limits?'*⁶

De grenzen en ervaring van het eigen lichaam weggevaagd – of toch minstens verlegd – door een wereldwijd netwerk van camera's, schermen en computers, gaat het individu op zoek naar fysieke grenzen, naar de houvasten die hij nodig heeft om persoonlijke identiteit te ontwikkelen. Waar symbolische grenzen in gebreke blijven, verlangt de mens naar reële, lijfelijke grenzen. Hij gaat op zoek naar frontaliteit, wil zichzelf bewijzen in een soort van lijf aan lijf gevecht met zijn omgeving, met de onophoudelijke stroom aan technische beelden die ons dagelijks omringen. Het is dit gevecht dat Meg Stuart in *Alibi* exploreert. De beste manier om dat te doen, zo weet Stuart al langer, is door het conflict open en bloot te tonen.⁷ Door de blik van de toeschouwer van de levende, door driften en impulsen geregeerde lichamelijke te leiden naar de technische, neutrale registratie daarvan op videoschermen en monitors, kunnen de botsingen en verschillen tussen beide het best worden (h)erkend.

Tegenover de letterlijke 'oppervlakkigheid' van de op het scherm getoonde lichamelijke plaatst *Alibi* daarom lichamen die zijn opgeladen met kracht en energie, met een innerlijke en dus onzichtbare impuls om het

Alibi MEG STUART/DAMAGED GOODS FOTO CHRIS VAN DER BURGH